

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 10. Vtrùm Christus meruerit Angelis gratiam, & gloriam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

36
Nominis
celebritate
sem.

Dico Secundò, Christus etiam meruit sablilitatem & celebritatem sui nominis, & omnem externam gloriam apud vniuersam creaturam rationalem. Patet ad Philip. 2. v. 9. Propter quod & Deus exaltauit illum, & donauit illi nomē quod est super omne nomen, vt in nomine IESV omne genu flectatur cœlestium, terrestrium, & infernorum. Apoc. 5. v. 12. Dignus est Agnus qui occisus est, accipere virtutē, & diuinitatem (id est, vt ab omnibus agnoscat & colatur tamquam Deus) & sapientiam, & fortitudinem & honorē, & gloriam. Ioan. 17. v. 1. Pater venit hora, clarifica Filium tuum. Et infra v. 5. Et nunc clarifica me tu Pater apud te ipsum, claritate quā habui prius quā mundus esset apud te, id est, vt etiam in humanitate agnoscat & colat Deus. Ratio est; Quia Christi meritum dignissimum est tali prœmio; & reliquæ meriti conditiones adsunt. Optima quoque est proportio inter tantam eius humilitatem, & tantam exaltationem.

Testimo-
nia & si-
gna quibus
sua digni-
tas est pa-
tescunt.

Hinc probabiliter colligunt quidam Doctores, Christum meruisse etiam omnia ea, quibus eius dignitas hominibus est patefacta, dum adhuc esset in vita mortali: vt testimonium Angelorum in nocte Natiuitatis, & in die Resurrectionis: Testimonium Stellæ & Magorum: Testimonium Patris in Iordane, & in mōte: Prodigia in morte, & similia. Etsi enim hæc fierent ad hominum fidem confirmandam, tamen etiam pertinebant ad gloriam Christi; & sub vtrâque ratione, poterant sub eius meritum cadere.

Dignitatē
Regis &
Capitis.

Secundò colligitur, Christum meruisse regiam dignitatē in vniuersum orbem. Patet Psal. 2. v. 8. Postula à me & dabo tibi Gentes hæreditatem tuam. Et v. 6. Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum eius. Isaia 53. v. 12. Peccata eorum ipse portauit: idèo dispersit ei plurimos, & fortium diuidit spolia. Matth. 28. v. 18. Data est mihi omnis potestas in cœlo & in terra. Similiter meruit dignitatem Capitis, nam eadem est ratio, Aduerte tamē, illum non meruisse, primum illum titulum Regis aut Capitis; nam hunc habuit ante omne meritū ex sola Dei ordinatione. Sicut etiam non meruit vt esset mediator teste D. Augustino de Prædestinatione Sanctorum c. 15. Vnde cum Pilatus dixisset: Ergo Rex es tu? Respondit: Ego in hoc natus sum, & in hoc veni in mundum, vt testimonium perhibeam veritati: scilicet regni mei. Meruit tamen domini exercituum, & externā declarationē huius dignitatis: quod satis indicant Scripturæ citatæ. Præterea meruit potestatem iudiciariam, vt docet D. Thomas infra qu. 59. art. 3.

37
Soluntur
Argumenta
Caluini.

Ad Argumenta Caluini. Ad Primum, neganda est sequela. Christus enim solum propter nostram inopiam venit, non propter suam: tamen postquā venit accepta serui formā, potuit etiā sibi mereri. Ad Secundum, Negatur illam demonstrationem charitatis fringere: quia propter nos carnem passibilem accepit, & mortem passus est; quod alioqui non fecisset: non enim propter gloriam corporis sui necesse erat pati, cum hæc illi ante omne meritum deberetur. Posito tamen quod propter nos carnem passibilem acceperit, nihil vetat, quin etiam sibi gloriam carnis suæ meruerit; quia meritum eius ad hoc dignissimum est, & nobis idèo nihil detrahitur. Ad Tertium, Si Christus meruit totius mundi expiationem, quod sine dubio maius est; quomodo non potuit mereri vt esset totius mundi Iudex?

DVBIUM X.

Vtrum Christus meruerit Angelis
Gratiam & Gloriam?

Origenes hom. 1. in Leuit. & hom. 24. in Numeros, censet Christum redemisse Angelos, & esse mortuum pro illis. Quam sententiam videtur approbare D. Hieronymus in cap. 1. & 4. ad Ephesios: sed more suo solum refert sententias aliorum, nec probando nec improbando. Hæc sententia si intelligatur de Angelis malis, est hæretica: supponit enim pœnam dæmonum non esse æternam. Si de bonis; est omnino falsa & temeraria, vt statim dicam.

Alij dicunt Christum quidem non redemisse Angelos, cum numquam captiui fuerint; tamen propter eius merita præuisa, datā illis esse gratiā, & consequenter gloriam. Ita plerique Doctores supra citati q. 1. a. 3. n. 38. qui docent Christum incarnandum etiam si Adam non peccasset; quamquam non omnes.

Resp. & Dico Primò: Christus non redemit Angelos, nec mortuus est pro illis. Est omnino certa. Probatur ex illis Scripturæ locis, vbi dicitur Christus propter peccatores venisse; vt Actor. 4. 1. Tim. 4. Ad Gal. 3. 1. Pet. 1. Deinde Apostolus 2. ad Cor. 5. v. 14. ait: Si Christus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt: atqui Angeli nō possunt dici mortui, nec eo sensu quo ibi Apostolus, scilicet secundum vitā peccati, nec alio. Ad Heb. 2. v. 16. Nusquam Angelos apprehendit Deus, sed semen Abrahæ: id est, Scriptura nusquam dicit Christum Angelos labantes reduxisse; vt exponit Chrysost. Vide D. Aug. c. 61. 62. 63. Enchiridij. Et Greg. lib. 28. moral. c. 14. in illud. Iob. 38. v. 7. Cum me laudarent astra matutina. Et ratio est, Quia boni non egebant redemptione, nec satisfactione, cum non peccarint: malis autem non profuisset; quia statim æternis pœnis sunt deputati.

Dico Secundò, Etsi nō sit improbabile Angelis gratiam & gloriam esse datam ex Christi meritis, probabilius tamen & verius videtur contrarium.

Probatur Primò, Nam plures hoc tenent, & quidem grauiores Doctores. D. Thomas in 3. d. 13. q. 2. a. 2. quæstionum. 1. D. Bonauen. eadem dist. a. 2. q. 3. Durandus, Paludanus, Maior, Gabriel, & alij eadē dist. Driedo De captiuitate & redemptione tract. 4. c. 2. pag. 8.

Secundò, Probatur omnibus illis locis in quibus Scripturæ & Patres docent Christum tantum propter nos venisse. Vide dicta supra qu. 1. art. 3. Mirum sanè esset, rem tantam, quæ tantoperè ad Christi dignitatem pertinet, à Scripturis & Patribus esse tacitam. Quod argumentū, etsi sit ab auctoritate negatiuè, est valde efficax; Idè Confirmatur ex illo ad Heb. 2. v. 11. Qui sanctificat, & qui sanctificatur, ex vno omnes; propter quam causam non confunditur fratres eos vocare. Hic Apostolus fusè docet Christum debuisse esse naturæ & conditionis passibilis, eò quod sanctificandi per illum, essent talis naturæ: Sacerdōs enim debet eis similis esse, pro quibus Sacerdotio fungitur. Vbi satis indicat Angelos per Christum non esse sanctificatos, quia non descendunt, ex eodem parente. Vnde infra v. 16. sic argumentatur: Nusquam Angelos apprehendit, scil. ne perirent, sed semen Abrahæ apprehendit: ergo debuit per omnia fratribus assimilari.

Tertiò

Prima Ratio.

Tertio Probatur; Ratione. Primo, Quia etiam si Christus non venisset, Angelis tamen fuisset data gratia: ergo non habuerunt eam ex Christi meritis. Antecedens patet; Quia sicut natura illorum fuit praordinata sine dependentia à Christi merito; ita in eodem signo fuit praordinata illorum gratia: quia Deus non praordinavit Angelicam naturam nisi perfecto modo, scilicet ut esset particeps diuinæ naturæ per dona supernaturalia & beatitudinem.

Secunda Ratio.

Secundo, Si Angeli habuissent gratiã ex Christi meritis, non debuissent accipere gloriam ante Christum; ut patet in Patribus veteris Testamenti. Confirmatur; Tùm, quia non decebat, ut illi, qui per Filium erant adoptati, hereditatem cælestem adirent ante Filium: tum, quia illis data fuisset gratia modo imperfecto, scilicet dependenter à meritis futuris. Ergo non debebant accipere consummationem ante solutionem presertitam.

Tertia Ratio.

Tertio, Adam non habuit gratiam, qua primo sanctificatus est; ex Christi merito: ergo nec Angeli. Antecedens Probatur, Quia alioqui Christus debuisset illi reuelari à principio cum primum fuit formatus: nõ enim credibile est sine explicita fide Incarnationis esse iustificatum, si ex Christi merito gratiam accipere debuit. Atqui Patres tantummodo insinuant hoc mysterium illi in ecclasi reuelatum, quando de latere eius formata est Eua: nec vlla ex ipsis capi potest coniectura hanc reuelationem antea factam; quin potius non obscure insinuant tunc primum factam. Vide D. Augustinum lib. 9. de Genesi cap. vlt. Et Leonem epist. 23.

Quarta Ratio.

Eccles. 7. v. 30. Genes. 1. v. 27.

Quarto, Rectitudo status innocentie pertinet ad opus creationis, ut insinuat Scriptura, cum ait; *Hominem creatum esse rectum, & Creatum ad imaginem & similitudinem Dei.* Vnde & Patres vocant illam, *naturalem rectitudinem, naturalem dignitatem, naturale bonum.* Leo serm. 1. de Ieiunio, & serm. 13. de Passione. August. de Spiritu & littera cap. 27. Atqui totum opus creationis primæ, est ex solâ Dei bonitate, non ex merito alicuius. Confirmatur; Quia D. Aug. lib. De corrept. & gratia, c. 10. 11. & 12. aperte insinuat gratiam Angelis & homini in statu innocentie datã non fuisse ex Christi merito; nam distinguit hanc ab illa, dicitque acceptam esse ex bonitate conditoris: eam autem quæ data est ex Christi merito, longè esse alterius conditionis.

Quinta Ratio.

Apocal. 7. v. 4.

Quinto, Si Angeli habent gratiam ex meritis Christi: ergo saltem empti sunt pretio meritorum eius, quamuis non redempti; redemptio enim captiuitatem supponit. Item ergo pro Angelis sacrificium suum obtulit; in hoc enim eius meritum maximè consistit: alioqui quod opus pro illis fecit? Itaque & ipsi de albi sunt in sanguine Agni. Quæ omnia parum sunt consentanea modo loquendi Scripturæ & Patrum.

40 Soluuntur Argumenta.

Contra. Obijcitur Primò: Ioan. 14. vers. 6. *Ego sum via, veritas, & vita: Nemo venit ad Patrem nisi per me:* illud, *Nemo,* est generale ad homines & Angelos.

Respondeo; Nihil cogit extendere ad Angelos: accipi enim debet secundum subiectam materiam de hominibus, qui procul sunt à Patre: sicut illud Ioan. 6. v. 44. *Nemo potest venire ad me, nisi Pater qui misit me, traxerit eum:* vbi de solis hominibus est sermo; sequitur enim: *Et ego resuscitabo eum in nouissimo die.* Similiter Ioan. 17. v. 3. *Hæc est vita æterna, ut cognoscant te solum Deum verum, & quem misisti Iesum Christum:* aperte de hominibus loquitur, ut patet ex præcedentibus: & sensus est; Ratio, Quia homines debent peruenire ad vitam æternam, est per fidem Dei & Messie.

Obijcitur Secundo, Ex Gregorio in cap. 2. lib. 1. Regum; *Nullus hominum neque Angelorum sanctus est nisi per Christum.* Respondeo; Gregorius non habet hæc verba; sed solum dicit, *Neminem esse sanctum nec hominem nec Angelum absque dono Vnigeniti.* Probat autem Angelos esse sanctificatos ab vnigenito, non quod meritis eius, sed quia virtute & omnipotentia eius sanctificati sunt; iuxta illud Psalmi, *Verbo Domini celi firmati sunt.*

Gregorius explicatur.

Obijcitur Tertio ex eodem Gregorio ibidem; *Quia, inquit, Vnigenitus Dei, Deus est, extra eum non est aliquis; (id est, nemo habet statum iustitiæ) quia nemo Electorum nisi in ipso est. Quod sic refertur ad diuinitatem eius, ut nequaquam intellectum humanitatis eius euacuet; quia iustus esse non potest, qui fidem non habet Incarnationis.* Respondeo; Loquitur solum de hominibus, quorum proprie est iustificari & accipere statum iustitiæ per Christi fidem: nemo enim habet statum iustitiæ nisi in ipso per fidem maneat: vbi illa dictio, *Nisi,* non excludit, inquit, humanitatem assumptam: Nam, ut Scriptura docet, *Nemo potest esse iustus nisi per fidem diuinæ Incarnationis:* scilicet post hoc mysterium exhibitum. Suprà ostenderat Gregorius quomodo Angeli fuerint iustificati per Vnigenitum.

Obijcitur Quarto, Ex eodem Gregorio hom. 14. in Ezechiel. *Vnigenitus Patris, qui sursum est firmitas Angelorum, inferius factus est hominum redemptio.* Respondeo; Aperte indicat Filium per diuinam naturam esse firmitatem Angelorum. Patet ex verbo, *Sursum:* & quia, ut statim subdit, *est illi fortitudo ne cadant.* Quid autem Gregorius sentiat, patet ex lib. 4. in lib. primum Reg. c. 1. *Nisi, inquit, Adam peccasset, Redemptorem nostrum carnem nostram suscipere non oporteret. Non enim venit vocare iustos, sed peccatores ad penitentiam. Si ergo peccata deessent, eum venire non oporteret.*

Obijcitur Quinto & vltimo, Ex D. Thomæ Commentario in Ioannem, in illud: *De plenitudine eius omnes accepimus:* scilicet omnes Apostoli, & Patriarchæ, & Propheta, & iusti qui fuerunt, sunt, & erunt, & etiam omnes Angeli. Respondeo; Solutio sequitur in D. Thoma: Loquitur enim de Christo secundum diuinitatem: nam præpositio *De,* isto loco significat causam originalem & effectiuam per auctoritatem ut ipse ait: & probat ex Ecclesiastici cap. 24. vers. 26. *Transite ad me omnes qui concupiscitis me, & à generationibus meis (quæ scilicet de me procedunt) adimplemini.* Vbi manifestè agitur de Sapientia diuina.

D. Thomæ.

DVBIVM XI.

Vtrum Christus nobis mernerit Fidem, & reliquas dispositiones ad gratiam?

Sunt duæ sententiæ. Prior est, Fidem & alias dispositiones remotas, Timorem, Attritionem, Spem, non dari nobis ex Christi meritis, sed dumtaxat ex diuina misericordia. Ita Driedo

41 Quidam negant.

lib. de